

КАКО ГРИЖАТА И НЕГАТА ЗА ДЕЦАТА ГИ СПРЕЧУВА ЖЕНИТЕ ВО СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА ДА БИДАТ ДЕЛ ОД РАБОТНАТА СИЛА?

Повеќе градинки

Помалку невработени жени

Изготвиле: Светлана Папачек, Александра Тодевска, Јоана Тренеска, Јасмина Трајчева, Ера Сулејмани.

Ментори: Алтина Мамбетова, School of Data, Нураи Мамитова, Ала Негрута, UN Women ECA RO.

Овој инфографик беше изготвен во рамките на Буткампот за родови податоци во Измир, Турција и претставува заеднички труд на организацијата „School of Data“, проектот на UN Women, „Инструмент за родова еднаквост“, во Северна Македонија и регионалната програма за Европа и Централна Азија, „Making Every Woman and Girl Count“ („Секое жена и девојка е важна“). Ставовите изразени во оваа публикација им припаѓаат на авторите и нужно не ги претставуваат ставовите на UN Women, Обединетите нации или некоја поврзана организација.

Какви последици ќе има ова за семејствата, а особено за жените?

Само **1 од 5**

деца на возраст од 0-3 години оди во градинка

Само **1 од 3**

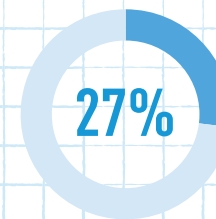
деца на возраст од 4-6 години е запишано во предучилишна установа.

22%

од мажите

се економски неактивни

Повеќе од четвртина од невработените жени не бараат работа поради тоа што треба да се грижат за своите деца.

6.1%

Половина од жените на возраст од 15-64 години не се дел од пазарот на труд поради обврски поврзани со домот и со грижата и негата на децата, но ниту еден маж не е неактивен од тие причини.

Ниту еден маж не изјавил дека го напуштил работното место за да се грижи за своите деца, иако 6,1% од жените ја навеле таа причина.

Како може да се справиме со овој јаз?

* Повеќе градинки

Политиката за зголемување на бројот на градинки на долгорочен план е самофинансирачка.

Во 2022 година во 113 градинки биле запишани **35.932** деца, но **многу деца** останале на листата за чекање.

За да му даде место на секое дете, Северна Македонија мора **двојно** да го зголеми бројот на градинки, а **трикратно** бројот на вработени.

Според процените од 2019 година, запишувањето на сите деца во градинки ќе резултира со најмалку 5% раст на БДП на годишно ниво поради зголемената вработеност, повисоката заработувачка и порастот на фискалните приходи.

* Прераспределба на грижата и реструктурирање на работата

Инвестирањето во услуги за згрижување и воспитание на деца е едно од можните решенија. Како би можеле да го решиме проблемот поинаку?

- ✓ Вклучување на татковците во грижата и негата за децата
- ✓ Промовирање флексибилни работни места
- ✓ Воведување платено отсуство од работа за родители

Извори на податоци: МакСтат, Пресметки на авторите врз основа на податоци од Државниот завод за статистика, UN Women, 2019 г., Инвестирање во бесплатни универзални услуги за згрижување и воспитание на деца во Република Северна Македонија.